

ทำไมต้อง...อนุรักษ์ดินและน้ำ

“การอนุรักษ์ดินและน้ำ

เป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินหรือทรัพยากรดิน และน้ำอย่างเหมาะสม ชาญฉลาด และคุ้มค่า โดยคำนึงถึงการรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน เพื่อก่อให้เกิดผลผลิตสูงสุดและยั่งยืนตลอดไป”

การอนุรักษ์ดินและน้ำ... ได้อะไร...มากกว่าที่คิด

ลด การชะล้างพังทลายของดิน ช่วยลดการสูญเสียหน้าดิน เมื่อ “**ดินชั้นบนหนา รากพืชยึดเกาะได้ดี**” และลดการทับถมของตะกอนดินในพื้นที่ใกล้เคียง

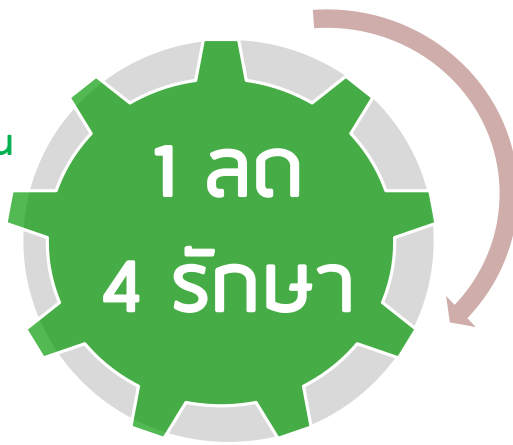

รักษา ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ช่วยเก็บรักษา “**ธาตุอาหารที่จำเป็นเพื่อการเจริญเติบโตของพืช**” ไม่สูญหายไปกับตะกอนดินและน้ำที่ถูกชะล้าง

รักษา น้ำและความชื้นในดิน

ช่วยเก็บรักษาน้ำไว้ในดิน เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในพื้นที่ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

รักษา

โครงสร้างของดิน

ทำให้ดินร่วนซุย มีช่องว่าง การระบายน้ำ และอากาศดี เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช

รักษา

ระดับและคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร

ทำให้ดินมีคุณภาพที่เหมาะสม ส่งผลให้พืชมีปริมาณและคุณภาพที่ดี

สภาพพื้นที่กับ การเลือก วิธีอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อการเกษตร

มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำไม่ว่าเป็นวิธีกล หรือ วิธีพืช “**ควรเลือก**” ใช้ให้ถูกต้อง และเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

พื้นที่ราบ 0-2 % “พื้นที่ราบเรียบ การระบายน้ำของดินไม่ดี มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน ส่วนใหญ่ใช้ทำนา”

- 1) ปรับระดับพื้นที่แปลงนาให้สม่ำเสมอ เพื่อ “การกักเก็บน้ำเพิ่มขึ้นและป้องกันการขาดน้ำ”
- 2) ลดปริมาณคันนาลง เพื่อขยายเป็นแปลงนาใหญ่ ให้มี “พื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น”
- 3) ปั้น “คันนา ไก่กว้าง และ สูง” เพื่อให้สามารถปลูกพืชได้หลายชนิด
- 4) ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยการใส่ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน

พื้นที่ลาดชัน 2-5%

“ควรมีการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อป้องกันน้ำไหลบ่า และเก็บกักตะกอนดิน”

- 1) ไถพรวนตามแนวระดับ เพื่อ “ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน” และไถพรวนขณะดินมีความชื้นที่เหมาะสม “ดินไม่แห้ง หรือ แฉะเกินไป”
- 2) ปลูกพืชตามแนวระดับ “ขวางความลาดเทของพื้นที่”

ควร ปลูกพืชหมุนเวียน พืชคลุมดิน และปรับปรุงบำรุงดินด้วยการใส่ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ และใส่ปุ๋ยเคมี “ตามค่าวิเคราะห์ดิน” หรือ ไถกลบเศษซากพืชลงไปในดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน “อย่าเผาทิ้ง”

พื้นที่ลาดชัน 5-12%

“ต้องมีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เข้มข้น”

- 1) ทำคันดินเบนน้ำและคันชะลอความเร็วของน้ำ เพื่อลดการชะล้างพังทลายของดิน และสร้างบ่อเก็บตะกอน
- 2) ปลูกหญ้าแฝก เพื่อรักษา “คันดินให้มีความคงทน”
- 3) ปลูกพืชเศรษฐกิจตามแนวระดับ “ขวางความลาดเทของพื้นที่” และไถพรวน น้อยที่สุด ปลูกพืชสลับเป็นแถบเพื่อลดการระบาดของโรคและแมลง ปลูกพืชชะงักเพื่อลดอัตราการไหลบ่าของน้ำ

พื้นที่ลาดชัน 12-35%

“ต้องมีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เข้มข้นยิ่งขึ้น”

- 1) ทำขั้นบันไดดิน และคูน้ำรับขอบเขาเพื่อ “ลดความยาวของความลาดเทพื้นที่” เป็นช่วง ๆ เพื่อกักเก็บน้ำหรือระบายน้ำออกไปในทิศทางที่ต้องการ “ลดการไหลบ่าของน้ำ”
- 2) เลือกปลูกพืชชนิดที่มีการไถพรวนน้อยที่สุดเพื่อป้องกันน้ำไหลบ่าและการพังทลายของดิน
- 3) ปลูกพืชเศรษฐกิจตามแนวระดับ “ขวางความลาดเทของพื้นที่” และปลูกพืชสลับ เป็นแถบเพื่อลดการระบาดของโรคและแมลง ปลูกพืชชะงักเพื่อลดอัตราการไหลบ่าของน้ำ

พื้นที่ลาดชันสูงมากกว่า 35 %

ไม่ควรใช้ทำการเกษตรกรรมใดๆ
สงวนไว้เพื่อเป็นพื้นที่ “ป่าต้นน้ำ”

